

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

психотравмуючих ситуацій та порушення взаємодії підлітка з авторитетними для нього оточенням. Вчені вважають, що аутоагресивною поведінкою підлітки намагаються вирішити власні проблеми: позбавитися від нестерпних переживань, позбавитися дисфункціональних умов, викликати співчуття, привернути увагу до своїх проблем тощо.

Список використаної літератури

1. Алимova М.А. Суицидальное поведение подростков: диагностика профилактика коррекция, Методические рекомендации, Барнаул, 2014 – 100 с.
2. Биркин А. А. Профилактика суицидального поведения / А. А. Биркин, В. Ф. Войцех, В. А. Закондырина, А. А. Кучер. – Мурманск: Пазори, 2004. – 77 с.
3. Дюркгейм Э. Самоубийство: социологический этюд / Э. Дюркгейм // Суцидология: прошлое, настоящее: проблема самоубийства в трудах философов, социологов, психотерапевтов в художественных текстах. – М., 2001. – С. 239-254.
4. Федосеева И. В. Возрастные особенности суицидального поведения подростков // «Young Scientist» №9.1 (36.1) // Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды, 2016 - С.161-165

Науковий керівник – *канд. психол. наук, Балдушенко І. І.*

ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВІДУ ПРИЙОМНИХ СІМЕЙ ТА ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ СІМЕЙНОГО ТИПУ В УКРАЇНІ

Безбабна Д., *студ. гр. СР-51*

Завданням соціального супроводження є адаптація дитини в новій сім'ї, створення у ній позитивного психологічного клімату, забезпечення оптимальних умов життя та захисту прав дитини, створення можливостей для її розвитку шляхом надання комплексу якісних соціальних послуг, зокрема [1]:

Соціально-економічні послуги:

– допомога у залученні додаткових ресурсів для задоволення потреб дитячого будинку сімейного типу на лікування, оздоровлення тощо;

– допомога у своєчасному отриманні батьками державних виплат на утримання дитини;

– допомога у вирішенні побутових проблем, працевлаштування дітей-вихованців після досягнення ними повноліття чи закінчення навчання.

Юридичні (правові) послуги:

– консультування з питань застосування чинного законодавства;

– представлення та захист прав і законних інтересів дитячого будинку сімейного типу та дітей, що в них виховуються, в органах державної влади та інших установах, організаціях, підприємствах незалежно від форм власності та підпорядкування;

– допомога в оформленні документів, необхідних для розв'язання проблем клієнтів;

– здійснення правової освіти батьків-вихователів та дітей, що виховуються в їх сім'ях;

Соціально-педагогічні послуги:

– допомога у вирішенні питань навчання дітей, здобутті ними освіти; організація додаткових занять, навчання;

– залученні до науково-дослідної, гурткової роботи, влаштування дитини до клубу, гуртка, секції;

– забезпеченні доступності відповідних освітніх послуг для дітей з вадами розумового або фізичного розвитку шляхом індивідуального навчання;

– просвітницькій роботі щодо всебічного і гармонійного розвитку дитини;

– особливостей розвитку сім'ї та сімейних стосунків;

– здорового способу життя;

– організація навчання батьків ефективним методам виховання без покарання, мобілізації власних ресурсів сім'ї для вирішення проблем у подальшому;

– допомога батькам у здійсненні статевого та гендерного виховання;

Психологічні послуги:

– адаптація дитини до нової сім'ї та сім'ї до дитини, у створенні належного психологічного клімату, для якого характерними є повага, любов, турбота, емоційні зв'язки;

- допомога в запобіганні виникненню непорозумінь та конфліктів між членами сім'ї, в тому числі рідними дітьми;
- участь у формуванні у дитини почуття власної гідності, адекватної самооцінки, самосвідомості, самостійності, громадянської позиції;
- мінімізація негативних наслідків психологічних травм;
- консультування з питань психічного здоров'я та поліпшення взаємин з оточуючим соціальним середовищем; організація сімейної психотерапії;
- проведення психодіагностики, спрямованої на вивчення соціально-психологічних характеристик особистості, з метою її психологічної корекції або психологічної реабілітації; надання методичних порад.

Соціально-медичні послуги:

- допомога батькам-вихователям у вирішенні питань збереження, підтримки та охорони здоров'я дітей-вихованців;
- допомога у проходженні дітьми-вихованцями обов'язкового медичного огляду та, у разі необхідності, контроль за виконанням призначень лікаря;
- допомога у вирішенні питань щодо оздоровлення дітей-вихованців та рідних дітей (до 18-ти років);

Інформаційні послуги:

- інформування про ресурси громади та допомога у їх використанні на користь дитини (про дитячі навчальні заклади, гуртки, спортивні школи та заняття, про діяльність дитячих, молодіжних громадських організацій, турпоходи, культурні заходи);
- надання довідкової інформації, необхідної для вирішення складної життєвої ситуації, надання інформації про послуги, які можна отримати в ЦСССДМ, графіки роботи закладів соціального спрямування, освіти, охорони здоров'я, центрів зайнятості, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; розповсюдження буклетів, листівок, пам'яток, плакатів соціального спрямування [2].

Основними формами та методами здійснення соціального супроводження є відвідування сім'ї; телефонна розмова; бесіда; консультування; організація зустрічей дитини з біологічними батьками; тестування; інтерв'ю; проведення навчання; організація груп взаємопідтримки; написання запитів, листів, клопотань, звернень; документування тощо.

Частота відвідувань прийомної сім'ї у ході соціального супроводження визначається і планується індивідуально в залежності від етапу адаптації дитини в сім'ї. Рекомендується протягом першого місяця перебування дитини в сім'ї відвідувати сім'ю щотижня; наступні три місяці - 1 раз на 2 тижні; надалі, протягом першого року функціонування, - за потребою, але не рідше 1 разу на місяць; потім - не рідше 1 разу на 2-3 місяці.

За один-два роки до виходу прийомної дитини або вихованця з прийомної сім'ї / дитячого будинку сімейного типу план соціального супроводження має містити заходи підготовки дитини до виходу.

План соціального супроводження в частині підготовки до виходу дитини з прийомної сім'ї / дитячого будинку сімейного типу повинен містити перелік заходів, що мають бути здійснені для повернення дитини до біологічної сім'ї (у разі відсутності заборони на контакти з біологічною сім'єю відповідно до рішення суду), усиновлення чи взяття під опіку, при неможливості - до відповідних державних закладів [1].

1. «Порядок здійснення соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу». Наказ Мінсім'ямолодьспорту України від 31.10.2006, № 3685. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1232-06/page>.

2. Пеша І. В. Дитячі будинки сімейного типу в системі захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.moyarodyna.org.ua/uk/articles/zaxist-prav-ta-interesiv/dbst-v-systemi-zahysty-ditey-syrit-ta-ditey-pozbavlenyh-batkibskogo-piklyvannia.html>.

Науковий керівник – *канд. політ. наук, ст. викладач Король С. М.*

СОЦІАЛЬНЕ СИРІТСТВО В УКРАЇНІ: СУСПІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Васюріна А. О., канд. філос. наук, доц. каф. філософії СумДУ

Чегренець Н. В., студентка ННІ права СумДУ, гр. П-43

Проблема соціального сирітства набула особливої актуальності в Україні за останні десятиліття. Відсторонення або